

være i Stand til at være en dygtig Lærer, naar han kommer ud, hvor Eleverne er saa uensartede, som de er i en Skole med 2 eller 3 Klasser; og dem har vi mange af her i Landet, saa det er af Betydning at have dygtige Lærere ogsaa til de Skoler.

Det er en Erfaring, jeg har gjort i Sønderjylland, at vore Lærere ikke var særlig egnede til at gaa ind under Forholdene dernede, de tyske Lærere var langt dygtigere til at undervise i disse vanskelige Klasser. Det hænger vel sammen med, at vi hele Tiden herhjemme er gaaet rundt i den Tanke, at vi bare skulde have Mønsterskoler, og naar Lærerne var uddannet i disse Mønsterskoler, var de dygtige Folk. Men Livet er nu ikke sammensat udelukkende af Mønsterskoler, og naar Lærerne kommer ud i Livet, er det vigtigste for dem, at de kan handle efter Konduite og er i Stand til at undervise i den Skoleform, hvorunder de skal virke. Jeg kan derfor ikke anerkende, at det er nødvendigt, at der absolut til en Lærerskole skal være knyttet en 7-Klasses-Øvelsesskole, jeg tror, man kan have udmærket Udbytte af ogsaa at se andre Skoleformer.

Jeg ved saa godt, at det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen ikke vil give mig Ret i dette, at han i det hele taget vil betragte saadanne Skoler som Undermaalere i Henseende til pædagogisk Indsigt og Betydning. Men det kan ikke nytte; vi andre, der lever ude paa Landet, føler, at vi har vore Vanskeligheder at kæmpe med, og det er i Virkeligheden af stor Betydning, at vor Uddannelse bliver saadan, at vi er i Stand til at gaa ind i de Skoleformer, hvorunder der arbejdes der.

Der er i Lovforslaget megen Tale om administrative Bestemmelser; det er maaske nødvendigt, og jeg skal ikke opholde mig længe derved, men det vil, hvis dette Lovforslag nogen Sinde kommer ud i Livet, have stor Betydning, hvordan Undervisningsministeriet stiller sig f. Eks. med Hensyn til de Krav, der skal stilles i de enkelte Fag, og hvilken Stilling man vil give de forskellige Fag, hvori der skal undervises i Henhold til Lovforslaget.

Med Hensyn til Eksamensspørgsmaalet er jeg enig med den højtærede Undervisningsminister i at fastholde den Ordning, vi har. Jeg kan ikke tiltræde de Tanker, som det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard i Kommissionen og nu her i Dag har gjort sig til Talsmand for. Jeg tror, vi maa blive staaende ved Eksamen Kommissionen.

Saa vil jeg gerne til sidst sige et Par Ord om Forholdet til de private Lærer-

skoler. Det er mit Partis Opfattelse, at de private Lærerskoler maa bevares, og at de maa have gode Kaar at arbejde under. Det vil for dem have stor Betydning, hvilke Krav man stiller baade til Øvelsesskolen og til de forskellige Ting, som Ministeren administrativt kan afgøre. Det, der imidlertid har den allerstørste Interesse for de private Lærerskoler, er, at deres økonomiske Fremtid bliver betrygget.

Den højtærede Undervisningsminister har jo saa godt som hele Vejen igennem fulgt Flertallet i Skolekommissionen. I og for sig er der ikke nogen Grund til at undre sig derover, vi ved jo, at Skolekommissionen blev sammensat paa den Maade, at man maatte vente, at Flertallet blev saaledes, som det blev; og naar man saa har en Undervisningsminister, der er i nøje Overensstemmelse med dette Flertal, er det ganske lige til, at det ene maa blive en Forlængelse af det andet. Der er imidlertid en Lill § 20 i Kommissionsforslaget, der, saa vidt jeg kan se, har faaet et Flertal for sig i Skolekommissionen, men den er fuldstændig ændret i den højtærede Undervisningsministers Forslag. Det nævnte Flertal har ønsket, at Privatseminarierne skulde have deres økonomiske Forhold ordnet ved særlig Lov, saaledes at de i Lighed med Friskolerne vidste, hvad de havde at regne med, at de fik et Tilskud, som stod i et eller andet bestemt Forhold til, hvad Uddannelsen koster paa Statsseminarierne. Den højtærede Undervisningsminister har imidlertid fulgt en anden Linie og foreslaaet, at Tilskuddet skal bevilges paa de aarlige Finanslove, det vil altsaa sige en usikker Tilstand.

Saaledes som Forholdene er her i Landet, tror jeg, man maa kræve en mere stabil Ordning af Privatseminariernes økonomiske Forhold. Skal dette Lovforslag gennemføres, vil det sikkert være formaalstjenligt, at man ledsager det med en Lov, som klart og tydeligt tilkendegiver den økonomiske Grundbasis, hvorpaa de private Lærerskoler skal arbejde. Mit Parti maa bestemt kræve, at dette Spørgsmaal bliver taget op til Overvejelse, og jeg haaber, det vil lykkes os at finde en Ordning paa dette Punkt, som kan være tilfredsstillende. Thi de private Seminarier har øvet en stor Indsats i Skoleudviklingen herhjemme, og jeg vilde betragte det som et uhyre Tab for hele Skoleudviklingen, hvis ikke de private Seminarier kan fortsætte deres Gerning; jeg tror, de er til stort Held for Skolegerningen i vort Folk.

Hermed skal jeg slutte disse Bemærk-